

Universitätsbibliothek Paderborn

Cvrsvs Theologici ...

Ea Brevitate Conscriptus, Qvam Tot Tantarvmqve Rervm Amplitudo Et
Varietas Patitvr ...

Quas Secunda Secundæ Et Tertia Pars Divi Thomæ Complectitvr -
Qvæstiones Insvper Ad Mores, & praxim spectantes, maximè circa
Sacramenta, accuratè declarantur

Carleton, Thomas Compton

Leodii, 1664

Sect. II. Ostenditur Romanos Pontifices Petro in hac Vniversali potestate
succeßisse.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13826

TOM. II.

illarum in particulari, sed omnino omnino vixit cura Petro est commissa.

Communis Patrum vox est Petro Ecclesia primum fuisse summum.

III. Certum est illa verba Pasce oves meas soli Petro fuisse à Christo dicta.

IV. Explicatur dictum illud Apostoli: Creditum est mihi Evangelium praputii, sed in Judæos tantum, sicque oves Christi quoad auctoritatem & pastorem curam fuisse inter hos duos Apostolos divisam: ad hoc, inquam, Respondetur convenisse inter se Apostolos, ut regiones universi inter se dividerent, unde & verisimile est Sanctum Petrum & Sanctum Paulum statuisse sicut in hunc locum docet S. Hieronymus, ut ille Judæorum præcipue, hic Gentium conversioni invigilaret. Certum namque est Sanctum Petrum Gentilibus peculiari modo non semel prædicasse, ut eos ad Christi fidem perduceret: unde & nobilissimas Gentium Ecclesias, ut Antiochenam & Romanam per se, Alexandrinam per Marcum discipulum suum, & alias in Europâ Ecclesias per Apostolicos viros à se in varias partes transmisissos fundavit. Sanctum Paulum etiam, non Gentibus tantum, sed & Judæis prædicasse compertum est, & in ipsis divinis literis aperte traditum: ad quos etiam præclaram illam scripsit Epistolam.

Et Petrus Gentibus, & Paulus Judæis non semel est concionatus.

V. Potestas universalis Petri erat ordinaria, & perpetua duratura.

stus meas, & omnes omnino oves Ecclesiæ, quæ est ovile Christi, sint oves Christi, non est curam ovium Petro hic à Christo traditam, ad has vel illas oves in particulari referat, & non extendat ad omnes. Ad quam rem pulchrè Sanctus Bernardus libro secundo de Consideratione, cap. 8. sic loquitur: *Pasce oves meas, quas? illius, vel illius populi, civitatis, vel regionis, aut certi regni? oves meas, inquit, cui non planum, non designasse aliquas, sed assignasse omnes? Nihil excipitur, ubi distinguitur nihil.* Hic est communis Sanctorum Patrum sensus, qui Petro totum Christi ovile, omnèsque ejus oves commissas fuisse affirmant, idque peculiariter ex illâ diversitate verborum Christi colligunt; *Pasce agnos meos, Pasce oves meas:* quibus verbis, inquit, aperte significatur, omnis conditionis homines, tum inferiores tum superiores illius regimini & curæ à Christo fuisse concreditos:

Hæc autem verba, *Pasce agnos meos, Pasce oves meas,* Petro, & soli Petro fuisse à Christo dicta, testantur Patres omnes, & in particulari S. Chrysostomus, S. Ambrosius, S. Augustinus, & alii, & ex capite illo 21. Joannis apertissimè colligitur; cum enim ipsi dixisset Christus: *Simon Joannis diligis me plus his?* statim post Petri responsonem subjungit: *Pasce agnos meos, Pasce oves meas:* & immediatè addit: *Cum esses junior, cingebas te &c.* cum ergo clarissimum sit, nemine inficiente, hæc postrema verba fuisse soli Petro dicta, eadem claritate constat de aliis. Verbum verò illud *Pasce,* ostendere Pastoris officium, seu curam pastorem fuisse Petro commissam Patres universi affirmant; Pastoris autem officium est, ut rectè advertit Suarez, non tantum alimenta ovibus præbere, sed etiam illas regere, & curam earum gerere, errantes ad ovile revocare, & si opus sit ad reditum compellere.

Ad illud capitis secundi ad Galatas, num. 1. relatum, *Creditum est mihi Evangelium praputii, sicut & Petro circumcissionis;* quibus verbis volunt hæretici, affirmare Divum Paulum non habuisse S. Petrum potestatem in universam Ecclesiam, sed in Judæos tantum, sicque oves Christi quoad auctoritatem & pastorem curam fuisse inter hos duos Apostolos divisam: ad hoc, inquam, Respondetur convenisse inter se Apostolos, ut regiones universi inter se dividerent, unde & verisimile est Sanctum Petrum & Sanctum Paulum statuisse sicut in hunc locum docet S. Hieronymus, ut ille Judæorum præcipue, hic Gentium conversioni invigilaret. Certum namque est Sanctum Petrum Gentilibus peculiari modo non semel prædicasse, ut eos ad Christi fidem perduceret: unde & nobilissimas Gentium Ecclesias, ut Antiochenam & Romanam per se, Alexandrinam per Marcum discipulum suum, & alias in Europâ Ecclesias per Apostolicos viros à se in varias partes transmisissos fundavit. Sanctum Paulum etiam, non Gentibus tantum, sed & Judæis prædicasse compertum est, & in ipsis divinis literis aperte traditum: ad quos etiam præclaram illam scripsit Epistolam.

Quamvis itaque, ut supra diximus, Apostolis omnibus jurisdicção & potestas spiritualis in universum mundum fuerit à Christo commissa, in hoc tamen inter alia potestas universalis Petri ab universali aliorum potestate differebat, quod esset ordinaria, & perpetuè duratura, quod in aliis Apostolis non reperiebatur; etsi enim illi, dum viverent, potestatem universalem in totum

orbem haberent, unâ tamen cum ipsis mortua est hæc potestas, & eorum successores jurisdicçãonem habebant limitatam, & ad suæ terminos Ecclesiæ restrictam. Petri verò potestas nullis, ut loci, ita nec temporis limitibus est definita, sed ipso mortuo, in illius successores est derivata. Hinc S. Augustinus libro de Pastoribus, capite decimo affirmat pastorem dignitatem & curam universalis Ecclesiæ Petro, non propter ipsum datam esse, sed propter Ecclesiam; cum ergo illo è vitâ sublato, vivat adhuc, perpetuèque victura sit Ecclesia, hæc etiam in eâ vivat ac vigeat dignitas necesse est, cum non minus hæc potestate jam indigeat Ecclesia, quam in sui primordiis indigebat.

Petrus ergo, etsi antequam Romam veniret, universalem hanc potestatem, imo & superioritatem respectu omnium Christi fidelium haberet, idque antequam ullam omnino privatam institueret, aut regeret Ecclesiam, & anno Christi 39. Antiochiæ Sedem Episcopalem habuerit, indeque per annos septem, ut communis habet Patrum & Scriptorum Ecclesiasticorum sententia, Ecclesiam ut universalis & supremus Pastor rexit, Antiochiæ tamen Sedem constanter non fixit, sed illâ vel Evodio, ut volunt alii, vel ut alii Ignatio relictâ, Romanam Ecclesiam anno Christi 45. fundavit, eamque ad finem usque vitæ rexit, & Cathedram illic constanter habuit, ac per seipsum illam deinceps semper, annis scilicet 24. quibus vixit, gubernavit, nullo (quod tamen Antiochiæ fecerat) constituto, qui ante mortem ipsi succederet.

Petrum verò Romæ fuisse, illamque Ecclesiam pluribus annis in Episcopali dignitate rexisse, ita antiquorum omnium, ipsorumque etiam Sanctorum Patrum testimonio est comprobatum, ut quisquis hæc de re dubitat, dubitare perinde possit, utrum Nero aut Constantinus Romæ aliquando fuerint, vel de re aliâ quacunque ambigere, pro certâ & indubitata ad nos præcorum monumentis transmissâ. Summæ proinde inscitæ & imprudentiæ arguuntur nostri temporis sectarii, dum hoc in dubium revocare conantur: frustra, inquam, antiquitati se opponunt novatores; ita enim eorum omnium, qui totam labentibus sæculis hæc de re scripserunt auctoritatis pondere deprimentur, ut vel hinc leve, nulliusque momenti esse ostendatur quicquid ipsi in contrarium pro suo commento afferunt: unde in caput 16. Matthæi de hoc Petri Romæ Episcopatu & Ecclesiæ primatu loquens Maldonatus: *Pugnabit, inquit, pro illo orbis terrarum contra insensatos.*

SECTIO SECUNDA.

Ostenditur Romanos Pontifices Petro in hac universali potestate successisse.

POTESTAS itaque ordinariâ universam Ecclesiam regendi, ut diximus, eaque perpetuè duratura Divo Petro à Christo est concessa, quâ de causâ ab eodem Christo appellatur *Petra,* agnoscque ejus & oves pascere jubetur. Hanc verò potestatem secum Romam transfudit, eamque ex illâ Sede in universum mundum exercuit, & suo in illâ Cathedrâ successori reliquit. Quamvis namque

Petri potestas nullis, nec loci, nec temporis limitibus fuit circumscripta.

VI. Petrus antequam Romam veniret erat summus Ecclesiæ pastor.

VII. Indubitatum est D. Petrum Romanæ pluribus annis fuisse Episcopum.

Antiquitatis vox est Petrum Romanæ sedisse, & videri esse mortuum.

I. Romanus Pontifex Petrus in universali Ecclesiæ regimine successit.

Jurisdictionem universalem secum in Romanam sedem transtulit.

namque Antiochenam etiam Ecclesiam aliquando cum simili potestate, & jurisdictione universali administraverit, inde tamen discedens successorum rem cum inferiore potestate illic reliquit, dum interim Romam supremam ipse auctoritatem exerceret. Deinde Antiochie transsevit tantum, ut ita dicam, & solummodo ad tempus mansit, Romam vero, ut dictum est, constanter sedem fixit, ibique per gloriosum martyrium vitam finivit, sicque ut Episcopatum, ita & auctoritatem & præminentiam ei, qui ipsi Romam successit reliquit.

II.
Ostenditur supremi Patris dignitatem, qua in Petro fuit, semper in Ecclesia Romana pertransisse.

Quod vero hic primatus, seu superioritas in omnes per totum mundum Ecclesias, Romanæ cathedræ, Petrique in eâ successoribus post ejus mortem semper fuerit relicta, variis modis ostenditur. Præter dicta ergo, id Pontificis suis decretalibus literis tradunt: hinc Callistus, & alii, qui cum sanctitate & sapientiâ præstantissimi fuerint, suumque pro Christo sanguinem non pauci ex iis fuderint, quantumvis in propria causâ loquantur, nullus tamen sapiens judicare poterit fidem eis hac in parte esse abrogandam.

III.
Gravissima semper controversia Romano Pontifici missa sunt decidentia.

Hinc gravissima, quæ in variis terrarum orbis partibus exortæ sunt difficultates & controversiæ ad Romanum Pontificem tanquam ad supremum judicem semper deferebantur, ipsius sententiâ decidenda. Causæ etiam maximæ ad Romanæ sedis Episcopum quasi ad summum tribunal missæ sunt. Hinc, ut alios omittam, S. Athanasius & S. Chrysostomus à sede suâ Episcopali injustè pulsî, ad Romanos Pontifices, hic ad Innocentium, ad Iulium ille appellavit, & ab eo in sedem suam est restitutus. Præterea Pontifex Romanus in alios Episcopos jurisdictionem semper quandam exercuit, eorum scilicet electionem vel per se vel suos legatos, quos in omnibus fere regionibus habuit, confirmando, & Metropolitanis pallium in signum Archiepiscopalis potestatis mittendo. Romani etiam Pontificis, ut Disputatione præcedente, sectione quartâ, num. 4. vidimus, erat convocare Concilium generale, ita ut si ab ipso non convocaretur, haud censeretur legitimum. Leges in super Ecclesiasticas sancivit frequenter Romanus Pontifex, omnibusque per totum Orbem servandas tradidit, cunctosque ad tum divinarum, tum Pontificiarum legum observantiam compulsi. Hæc ad Romani Pontificis supremam in omnes potestatem probandam sufficiunt, ejusque in reliquis Ecclesiis jurisdictionem, & superioritatem: qui plura cupit consulat Bellarminum, & alios, qui res inter nos & hæreticos controversas ex instituto tractant.

IV.
Una ratione Summi Pontificatus dignitas Sedis Romana fuerit annexa.

Indubitatum ergo est, Summi Pontificatus dignitatem Romanæ cathedræ, & Petri in eâ successoribus, ex quo Petrus illic sedit, fuisse annexam, & ad hoc usque tempus, quo eam sedem tenet Alexander septimus, longâ tot annorum serie in iisdem permansisse. Unde constat eum qui Petro in Romanâ sede succedit, in jurisdictione etiam universali succedere, & qui Urbis, Orbis esse Episcopum. Hanc porro universalem potestatem ac jurisdictionem, saltem à Petro huic cathedræ constat fuisse annexam, ut ex totius antiquitatis, ipsorumque etiam sanctorum Patrum testimoniis est manifestum, qui docent Petrum, quam ipso à Christo accepit ligandi atque solven-

di potestatem, cum Episcopatu Romano conjunxisse.

Quæres ulterius, Utrum potestas hæc & jurisdictione universalis, ac principatus in omnes Ecclesias, solius Petri auctoritate Ecclesiæ Romanæ fuerit annexus, an ex institutione & præcepto Christi. Sotus in 4. Dist. 24. q. 2. art. 5. à solo Petro hoc provenisse affirmat, ac proinde esse tantum juris humani. Unde in Summi Pontificis potestate esse docet principatum hunc, & universalem jurisdictionem ab Episcopatu Romano separare. Idem sentire videtur Paludanus, Armachanus, & alii.

V.
Verum hæc Romana Ecclesia principatus à solo Petro proveniret, an ex institutione Christi.

Contraria tamen sententia omnino est tenenda. Dico itaque jurisdictionem hanc, seu potestatem universalem in totum Orbem, omnesque per eum dispersas Ecclesias, à Petro, non suâ auctoritate, sed ex Christi ordinatione & præcepto fuisse Episcopatu Romano annexam: ita Caietanus Opusculo de potestate Papa, Cap. 13. & 14. Cano lib. 6. de Locis, Cap. 4. Valentia hic, quæst. 1. punct. 7. §. 26. & alii. Hoc imprimis ostenditur ex sanctis Patribus, S. Athanasio, S. Ambrosio, S. Augustino, & aliis asserentibus ex peculiari Dei ordinatione factum esse, ut Ecclesiæ primatus Romæ collocaretur.

VI.
Dignitas jurisdictionis universalis Episcopatus Romano ex Christi institutione fuit annexa.

Ratio verò est: Si enim esset merè juris humani, & solius Petri voluntate præstitum, posset hoc alterius Pontificis voluntate mutari, imo & verisimiliter Conciliorum Generalium decretis, aut Regum vel Imperatorum conatibus fuisset aliquoties mutatum: cum ergo tot annorum spatium hoc nunquam contigerit, manifestum indicium est, rem hanc altioris potestatis, seu divinæ esse, & non merè ab homine provenisse. Quamvis autem Romani Pontifices Avinione in Gallia annis aliquot habitaverint, semper tamen, etiam dum illic manerent, erant Pontifices Romani, nec ullus alius toto illo tempore erat sedis Romanæ Episcopus. Unde quàm primùm per difficultates licuit, ob quas Pontifex se Romam Avinionem transtulit, Romam rediit: imo dum Avinione mansit, semper appellatus est Pontifex Romanus.

VII.
Ostenditur primatum Romanæ Ecclesiæ non esse merè juris humani, sed divini.

SECTIO TERTIA.

An sit de Fide hunc hominem esse verum Romanum Pontificem, & Caput Ecclesiæ.

PROCEDIT quæstio de eo, qui pro vero Pontifice ab Ecclesiâ universim est acceptatus; si enim de validitate electionis ejus cum fundamento dubitetur, indubitatum est, non esse de Fide, hunc esse verum & legitimum Pontificem, cum sit justa ratio de canonicâ illius electione dubitandi: quod dubium quamdiu persistat, non est necessariò credendum illum esse Romanum Pontificem, & Petri successorem.

I.
Quæstio de illo tantum procedit de cujus electione non potest justè dubitari.

Prima sententia affirmat, quantumvis quis ab Ecclesiâ pro vero & legitimo Pontifice semel sit admittus, non tamen esse de Fide eum esse verum Romanum Pontificem, & Caput Ecclesiæ, sed hoc solum constare morali quadam certitudine, ratione cujus tamen aiunt teneri nos ei in omnibus obedire, & quæ definit credere, non minus quàm si esset de Fide eum esse verum Pontificem: ita Banez hic, quæst. 1. art. 10. dub. 4. qui quamvis dicat valde temerarium & scandalosum esse,

II.
Negans aliquis esse de Fide hunc esse verum Pontificem.